

Warszawa, dnia 24 stycznia 2014 r.

NEWSLETTER PRAWNY

ORZECZNICTWO NSA

Kto wynajmuje drogą kancelarię, nie ma preferencji podatkowej.

Jeżeli kancelaria prawna, która pomaga wierzycielowi, żąda więcej, niż wart jest sam dług, to wierzyciel nie zaliczy długu do kosztów podatkowych – wynika z wyroku NSA. Wyrok dotyczy m.in. banków. NSA orzekł, że **jeżeli wynagrodzenie kancelarii jest wyższe niż dług, to nie jest ono kosztem procesowym ani egzekucyjnym.** Ustalenie tego, co jest kosztem procesowym i egzekucyjnym, ma istotne znaczenie przy zaliczaniu nieściągalnego długu do kosztów podatkowych.

Stan faktyczny: Bank Handlowy w Warszawie wynajął kancelarię prawną, by pomogła mu ściągać długi, równocześnie chciał zaliczyć jej wynagrodzenie do kosztów procesowych i egzekucyjnych, a ponieważ miał zapłacić kancelarii więcej niż był wart sam dług, to wartość nieściągalnego długu chciał zaliczyć do kosztów podatkowych. Izba Skarbowa w Warszawie na to nie pozwoliła i wyjaśniła, że obsługę prawną windykacji długu również można zaliczyć do takich kosztów, ale tylko w zakresie niezbędnym do ściągnięcia długu. To - zdaniem izby - oznacza, że bank może zaliczyć do kosztów procesowych i egzekucyjnych tylko minimalne wynagrodzenie prawnika - takie ustala minister sprawiedliwości w rozporządzeniu dotyczącym pomocy prawnej z urzędu, jest ona opłacana przez Skarb Państwa (tzw. „urzędówka”).¹

ZMIANY W PRAWIE

1. **Zmiana k.p.k. w zakresie listów żelaznych.**

17 lutego 2014 r. wchodzi w życie zmiana kodeksu postępowania karnego. Na postanowienie o odmowie wydania listu żelaznego będzie przysługiwało zażalenie. Obecnie obowiązująca regulacja nie daje możliwości zaskarżenia wydanego przez sąd postanowienia o odmowie wydania listu żelaznego. Pomysłodawcy projektu twierdzili, że uchybia to zasadzie dwuinstancyjności postępowania. Powołano się także na art. 78 Konstytucji przyznający każdemu prawo do zaskarżania decyzji i orzeczeń wydawanych w pierwszej instancji. Opisywana nowelizacja usunie zatem z systemu prawnego wadliwe przepisy.²

2. **Rezerwa obowiązkowa od poniedziałku dotyczy również SKOK-i.**

Od poniedziałku 27 stycznia br. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa są zobowiązane do naliczania rezerwy obowiązkowej od pozyskanych środków pieniężnych.

W dniu 27 stycznia wchodzi w życie zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 908 z późn. zm.)

¹ Źródło: www.kancelaria.lex.pl.

² Opracowanie: Łukasz Jezierski, RPE WK, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

wprowadzone ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1450 z późn. zm.).³

3. **Straże gminne z nowymi uprawnieniami do wystawiania mandatów.**

28 stycznia br. wejdą w życie dwie nowelizacje rozporządzeń regulujących pracę straży gminnych (miejskich). Strażnikom zostaną nadane nowe uprawnienia mandatowe, zmianie ulegną też zasady prowadzenia ewidencji wyposażenia.

13 stycznia br. opublikowane zostały rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych:

1) z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykroczeń, za które strażnicy straży gminnych są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U z 2014 r., poz. 55), które:

- uprawnia strażników do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego za naruszenie wymogów dotyczących magazynowania odpadów, zlecenie gospodarowania odpadami nieuprawnionym podmiotom oraz zbieranie odpadów bez odpowiedniej umowy, o której mowa w art. 45 ust 2 ustawy o odpadach,
- przywraca strażnikom uprawnienia do karania mandatami prowadzących punkty zbierania metali za niedopełnienie formalności przy skupie oraz osób nielegalnie spalających śmieci,
- doprecyzowano również kwestię wydawania komendantom straży miejskich (gminnych) upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu. Z dniem wejścia w życie nowelizacji będzie za to odpowiadał wójt (burmistrz, prezydent miasta).

2) z dnia 19 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia przez straże gminne (miejskie) ewidencji etatów, wyposażenia oraz wyników działań straży (Dz. U z 2014 r., poz. 56) – które dotyczy uporządkowania katalogu elementów wyposażenia podlegających ewidencji oraz dodaniu do niego siatek obezwładniających. Nowe przepisy będą miały zastosowanie już do informacji składanych przez komendantów straży miejskich (gminnych) za 2013 r.⁴

PROJEKTY ZMIAN W PRAWIE

Zmiany u.s.p. w Komisji Sprawiedliwości.

W dniu 8 stycznia 2014 roku sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka zajmowała się trzema projektami zmiany ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, niezwykle istotnymi z punktu widzenia funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Pierwszy z projektów (druk nr 1502) dotyczył rządowej propozycji obniżenia wynagrodzeń sędziów w czasie choroby. Drugi projekt (druk nr 1509) to wysunięta przez Prezydenta RP propozycja ustawowego określenia przesłanek tworzenia sądów, co dałoby możliwość reaktywacji części sądów zniesionych przed rokiem w wyniku tzw. reformy ministra Gowina.

³ Opracowanie: Grzegorz Bieńdak RPE WK. Źródło: Dz. U. z 2013 r., poz. 908 z późn. zm.

⁴ Opracowanie: Patryk Ciurak, źródło: www.samorzad.lex.pl.

Trzeci projekt (druk nr 1639) to rządowa propozycja zmierzająca generalnie do uproszczenia i przyspieszenia procedury uzyskiwania nominacji sędziowskich.⁵

UWAGA – WAŻNY TERMIN

PIT za 2013 rok. Do końca stycznia czas na złożenie PIT-28.

Podatnicy płacący ryczałt od przychodów ewidencjonowanych z działalności gospodarczej lub z tytułu umów najmu, podnajmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze (PIT-28) powinni rozliczyć się z urzędem skarbowym do końca stycznia. Mogą to zrobić także w wersji elektronicznej.

Zeznanie PIT-28 trzeba złożyć do 31 stycznia roku następującego po roku podatkowym - czyli do 31 stycznia 2014 r., kierując je do urzędu skarbowego właściwego według naszego miejsca zamieszkania w ostatnim dniu roku podatkowego. Można je także złożyć w urzędzie skarbowym, gdzie otrzymamy potwierdzenie jego złożenia; nadać listem poleconym na poczcie; wrzucić do urzędomatu, który może być umieszczony nie tylko w urzędzie skarbowym, ale także w innych miejscach, np. w urzędzie gminy.

Zeznanie PIT-28 można wysłać drogą elektroniczną bez kwalifikowanego podpisu elektronicznego. W ten sam sposób składa się również korektę tego zeznania. Można to zrobić korzystając z interaktywnego formularza lub z darmowej i wygodnej aplikacji przygotowanej przez Ministerstwo Finansów, dostępnych na stronie internetowej resortu.⁶

CIEKAWOSTKI & INNE

- **ETS: czas spędzony w zakładzie karnym przerywa ciągłość pobytu w państwie członkowskim.**

Okresy pobytu w zakładzie karnym nie mogą być wzięte pod uwagę ani dla celów uzyskania zezwolenia na pobyt stały, ani w celu uzyskania większej ochrony przed wydaleniem. Podobnie, okresy odbywania kary pozbawienia wolności przerywają co do zasady ciągłość okresów wymaganych do uzyskania tych korzyści - orzekł Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.⁷

- **Wyjątkowo luźno w naszych więzieniach.**

Od lat w polskich zakładach karnych i aresztach śledczych nie było tak luźno. W końcu grudnia przebywało w nich „tylko” niespełna 79 tys. osób, co stanowiło też „tylko” niecałe 92 proc. pojemności tych placówek. Nie jest to jednak efekt zmian w polityce karnej tylko skutek wypuszczenia paru tysięcy pijanych rowerzystów.

Jak informuje Centralny Zarząd Służby Więziennej, w dniu 31 grudnia 2013 roku pojemność oddziałów mieszkalnych w jednostkach penitencjarnych wynosiła 83 660 miejsc zakwaterowania. A ponieważ przebywało w nich tylko 78 994 osadzonych, to

⁵ Opracowanie: Katarzyna Irytowska, RPE WK, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

⁶ Źródło: www.e-prawnik.pl.

⁷ Tak wynika z wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie C-378/12 Nnamdi Onuekwere przeciwko Secretary of State for the Home Department i w sprawie C-400/12 Secretary of State for the Home Department przeciwko M.G. Opracowanie: Rafał Bułach, RPE WK, Źródło: www.eur-lex.europa.eu, stan z dnia 17 stycznia 2014 r.

zaludnienie oddziałów mieszkalnych w aresztach śledczych i zakładach karnych wynosiło 91,8 proc.

Co takiego stało się w tym czasie w Polsce? Jedyne wytłumaczenie tego zjawiska to wejście w życie nowelizacji kodeksu karnego. **Od 9 listopada jazda na rowerze po pijanemu nie jest już przestępstwem, a jedynie wykroczeniem.** Sądy musiały więc dostosować kary wymierzone pijanym rowerzystom do wchodzących w życie łagodniejszych przepisów. **W listopadzie w życie weszła także zmiana progów, od którego kradzież z wykroczenia staje się przestępstwem. W nowelizacji zapisano, że jest to jedna czwarta minimalnego wynagrodzenia (dziś - 400 zł),** a nie jak dotychczas 250 zł. Tu też sądy musiały dokonać przeglądu akt tysięcy spraw, dostosować orzeczone już wcześniej kary wobec tych kategorii skazanych i - tam, gdzie to konieczne - zamienić je na łagodniejsze, czyli np. zwolnić niektóre osoby z zakładów karnych. Nie nastąpiło to jednego dnia, ale mimo narzekań na taki ogrom pracy, sądy przeprowadziły tę operację. A w jej efekcie parę tysięcy skazanych opuściło zakłady karne. No i dało to blisko 4-tysięczny spadek polskiej populacji więziennej.⁸

➤ **Jest już pierwsza skarga na nowy system doręczeń sądowych.**

Mieszkaniec podpoznańskich Plewisk po odbiór sądowej przesyłki jest wysyłany do sklepu w innej gminie, oddalonego o 15 km. Protestuje przeciwko temu i składa skargę na In Post - Nowoczesna Poczta do ministra sprawiedliwości.

Zamieszkały w Plewiskach J.S. pisze w swojej skardze, że awizo znalazł w skrzynce pocztowej w dniu, w którym przez cały czas przebywał w domu. – Dlaczego więc przesyłka nie została mi doręczona? – pyta.

Po odbiór przesyłki został skierowany do miejscowości Luboń tj. do sklepu monopolowego i spożywczego sieci „Małpka” oddalonego od miejsca jego zamieszkania o ok. 15 km znajdującego się nie tylko w innej miejscowości, ale i w innej gminie. Nadto, aby tam dotrzeć należy albo dojechać własnym samochodem, albo wynająć taksówkę, bowiem pomiędzy miejscowością Plewiska, a Luboniem brak jest jakiegokolwiek połączenia komunikacji publicznej.

W konkluzji swojej skargi J.S. stwierdza, że skoro nie może mieć wpływu na wybór przez nadawcę, tj. sąd, który tę przesyłkę nadał, operatora dostarczającego przesyłki, to jednak ma prawo żądać, aby mu wybrany przez ten sąd tzw. operator, tj. InPost-Nowoczesna Poczta z siedzibą w Krakowie doręczał wszelkie przesyłki sądowe zgodnie nie tyle z zasadami, co z przyjętymi założeniami przez Ministerstwo Sprawiedliwości (przy nałożeniu swoim rozstrzygnięciem "przetargowym" obowiązku na każdy sąd w RP, aby nie mógł korzystać z Poczty Polskiej). Domaga się więc, by mógł odbierać awizowane przesyłki sądowe w najbliższym punkcie odbioru - w tym przypadku w sklepie monopolowo-spożywczym "Małpka" w Poznaniu przy ul. Grunwaldzkiej.⁹

⁸ Opracowanie: Krzysztof Sobczak, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

⁹ Opracowanie: Krzysztof Sobczak, źródło: www.kancelaria.lex.pl.

➤ **Zmiany w Kodeksie pracy zaskarżone do Komisji Europejskiej.**

W końcu grudnia 2013 r. Ogólnokrajowe Zrzeszenie Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, organizacja członkowska FZZ, wniosła do Komisji Wspólnot Europejskich skargę w sprawie nieprzestrzegania przez Państwo Polskie prawa wspólnotowego. Chodzi o wprowadzenie niekorzystnych dla pracowników zmian w Kodeksie pracy dotyczących elastycznego czasu pracy.

Forum Związków Zawodowych popiera zarzuty zawarte w skardze. Obecnie czeka ona na nadanie sygnatury. W najbliższych dniach zostanie przekazana Przedstawicielstwu Komisji Europejskiej w Polsce.

Zaskarżone przepisy dotyczą: 12-miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy, braku zapewnienia pracownikom zmianowym i nocnym prawnej ochrony ich życia i zdrowia w związku z niewłaściwą organizacją czasu pracy; stworzenia prawnej możliwości skrócenia odpoczynku tygodniowego; niezgodnej z prawem UE regulacji ws. dyżurów, pracy w godzinach nadliczbowych przez pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Do skargi dołączono opinie prawne m.in. prof. dr. hab. Łukasza Pisarczyka, dr. hab. Marcina Zielenieckiego oraz dr Magdaleny Rycak.

Skargę, kwestionującą zgodność nowelizacji Kodeksu pracy w zakresie elastycznego czasu pracy z unijną dyrektywą o czasie pracy nr 2003/88/WE złożyła już również NSZZ „Solidarność”.¹⁰

¹⁰ Źródło: www.fzz.org.pl, stan z dnia 24 stycznia 2014 r.